

Hållbar livskvalitet? Ny rapport från BRP+

Tillväxten ökar i landets regioner, men det gör också klyftorna. Utvecklingen är oroväckande, visar en analys av hållbarhetsindikatorerna i BRP+, Sveriges mätsystemet för livskvalitet. Klyftorna har ökat i samhället och det finns inget som tyder på att skillnaderna minskar inom en snar framtid.

En översyn av mätsystemet BRP+ genomfördes 2020 för att vidareutveckla mätning av *hållbarhet över tid*. Den nya rapporten har två syften: att analysera hållbar utveckling i Sveriges regioner, samt att använda BRP+ i skarpt läge efter vidareutvecklingen.

Resultatet väcker många frågor, inte minst vad gäller levnadsstandard. I Sverige har den ekonomiska tillväxten varit stabil och befolkningens inkomster har ökat med stigande BNP. Men inkomsterna är inte jämnt fördelade och skillnader ökar mellan grupper i samhället, och mellan kommuner och regioner. En av anledningarna är att kapitalinkomsterna ökar, något som i huvudsak, och i allt högre grad, tillfaller hushåll med redan höga inkomster. Män har dessutom betydligt högre finansiella kapitalvinster än kvinnor. Att skillnaderna i levnadsstandard ökar får också konsekvenser för människors förutsättningar för god hälsa, bra levnadsförhållanden och i slutänden även livskvalitet.

Invånarna i Sverige blir mer välutbildade, har högre inkomster, lever längre och har bättre självskattad hälsa. Men vissa grupper halkar efter. Sysselsättningsgraden har minskat på lång sikt för lågutbildade, framför allt bland lågutbildade utlandsfödda kvinnor. Den självskattade hälsan har försämrats bland lågutbildade, både män och kvinnor, och medellivslängden har inte ökat i samma takt som för högutbildade. Personer med låg utbildningsnivå har även lägre socialt deltagande och har ofta svårare att lita på andra.

Analysen visar även skillnader mellan regionerna och kommunerna. Andelen invånare med låg inkomst har ökat i 241 av 290 kommuner. Trångboddheten har ökat i Sverige som helhet, men mest i storstadsregionerna. Tillgängligheten till tjänster i storstäderna är god, men sämre i glesbygder. Storstadsregionerna har däremot störst utmaningar när det gäller segregation.

Utvecklingen inom miljöområdet överlag går för långsamt. Utsläppen av växthusgaser minskar i för låg takt i alla regioner, likaså användningen av fossila bränslen.

Vad är BRP+ och hur har hållbarhetsdimensionerna utvecklats?

BRP+ är en bred sammanställning av noggrant utvald statistik på riks-, regional samt oftast kommunal nivå för att ge en helhetsbild av nuläge och hållbarhet över tid inom områden som påverkar livskvaliteten. BRP+ har utvecklats av Reglab och Tillväxtverket. Syftet är att skapa underlag för beslut som förbättrar livskvaliteten för människor utan att äventyra kommande generationers möjligheter till ett bättre liv. Senaste översynen av BRP+ har vidareutvecklat mätningen av *hållbarhet över tid*:

- Ekonomisk hållbarhet mäts dels genom skillnader i människors långsiktiga förutsättningar för god ekonomisk levnadsstandard, dels genom faktorer som påverkar samhällets ekonomiska tillväxt.
- Ekologisk hållbarhet utgår från Broman och Robérts ramverk; att naturen inte systematiskt utsätts för ökade koncentrationer av ämnen som extraherats från jordskorpan eller som producerats av samhället, inte heller för fysisk degradering.
- Social hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. Indikatorerna i BRP+ ger en bild av hinder och orättvisor i samhället.

[Här finns en länk till analysen och till mer information om BRP+](#)